

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра природничо-математичної освіти

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
вчителів географії
«Формування і розвиток картографічної грамотності на уроках географії»

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри природничо-математичної освіти

(протокол № 7 від 9 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри

Олександр ШАПОВАЛОВСЬКИЙ

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 4 від 27.06.2025 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів географії «Формування і розвиток картографічної грамотності на уроках географії»

Розробник: Зінкевич М.В., старший викладач КПМО

Мета: розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів географії, необхідних для організації навчання, виховання і розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Напрямок:

- професійна діяльність вчителя (формування ключових компетентностей відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- професійна компетентність, комунікативна компетентність.

Обсяг: 36 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, очно-дистанційна.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»

Очікувані результати навчання:

- знає особливості картографічних тем шкільної географії;
- вміє сформулювати в здобувачів освіти геопросторове мислення та картографічні уміння;
- забезпечує високий рівень сформованості картографічних вмінь.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

Слухач отримає сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин за умови проходження не менше 50% програми.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою: П-2 год.

1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою курсу.
2. Формування очікувань учасників.

Модуль 1. Основні теми з картографії шкільних курсів географії 6-9 класів та їх характеристика.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2

Тема 1.1 Картографія у змісті навчальної програми з географії 6-9 класи. Л-2

1.1.1 Аналіз картографічних тем програми.

1.1.2 Наповнення тем програми сучасними науковими фактами та сучасними навчальними матеріалами.

Тема 1.2. Формування картографічних умінь учнів в адаптивному циклі БЗО. П-2

1.2.1 Картографічні теми у програмах для 5-6 класів природничій освітній галузі.

1.2.1 Картографічні теми у програмах для 5-6 класів громадянській та історичній освітній галузі.

Модуль 2. Концентрично-ступінчаста структура формування та розвитку картографічної грамотності.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-4

Тема 2.1. Планування видів діяльності, які формують геопросторове мислення. Л-2.

2.1.1. Види навчальної діяльності учнів 6-9 класів.

2.1.2. Етапи формування та розвитку картографічної грамотності.

Тема 2.2. Структурування навчального матеріалу картографічного змісту. П-4.

2.2.1. Базові теми з картографії, їх повторюваність та ускладнення.

2.2.2. Орієнтири для оцінювання картографічних умінь.

2.2.3. Групи результатів та картографічна складова змісту модельної програми.

Модуль 3. Методика формування геопросторового мислення та картографічних умінь.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-4,

Тема 3.1. Особливості сучасні методики формування картографічної грамотності. Л-2.

3.1.1. Правила написання українських географічних назв на картах та в інших виданнях.

3.1.2. Методика роботи з електронними картами та інтернет-сервісами.

Тема 3.2. Алгоритми використання картографічних джерел на уроках географії та у позакласні роботі. П-4

3.2.1. Застосування картографічних зображень у пошуково-дослідницькій роботі.

3.2.2. Використання місцевих краєзнавчих ресурсів для формування територіальної ідентичності.

Модуль 4. Картографічний практикум.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2. П-4.

Тема 4.1. Основи методики роботи з топографічною картою. Л-2.

4.1.1. Картографічні вправи та практичні роботи у 6 класі.

4.1.2. Алгоритми виконання завдань за топографічною картою у 8 класі.

Тема 4.2. Методика проведення досліджень, проєктів, моделювання та практичні роботи розділу “Картографічний образ України”. П-4

4.2.1. Методика проведення досліджень та проєктів теми “ Географічні карти України”.

4.2.2. Методика проведення моделювання та практичних робіт теми “Топографічні карти”.

Вихідне діагностування. Рефлексія.

Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів (на вибір):

1. «Опис можливостей картографічного онлайн-ресурсу».

Час за робочою навчальною програмою: П-6.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично. На практичних заняттях — індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної та колективної (практичної) роботи; на лекціях — експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Лекції</i>	<i>Практ . занят тя</i>	<i>Самості йна робота</i>	<i>Разо м</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття		2		2
Модуль 1. Основні теми з картографії шкільних курсів географії 6-9 класів та їх характеристика.	2	2		4
Тема 1. Картографія у змісті навчальної програми з географії 6-9 класи.	2			2
Тема 2. . Формування картографічних умінь учнів в адаптивному циклі БЗО.		2		2
Модуль 2. Концентрично-ступінчаста структура формування та розвитку картографічної грамотності.	2	4		6
Тема 1. Планування видів діяльності, які формують геопросторове мислення.	2			2
Тема 2. Структурування навчального матеріалу картографічного змісту.		4		4
Модуль 3. Методика формування геопросторового мислення та картографічних умінь.	2	4		6
Тема 1. Особливості сучасні методики формування картографічної грамотності.	2			2
Тема 2. Алгоритми використання картографічних джерел на уроках географії та у позакласні роботі.		4		4
Модуль 4. Картографічний практикум.	2	4		6
Тема 1. Основи методики роботи з топографічною картою.	2			2
Тема 2. Методика проведення досліджень, проєктів, моделювання та практичні роботи розділу “Картографічний образ України”.		4		4
Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів.		6		6
Самостійна робота			6	6
Усього:	8	22	6	36